

Astronomický ústav Slovenskej akadémie vied,
059 60 Tatranská Lomnica
a
Slovenská astronomická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied,
059 60 Tatranská Lomnica

**Návrh projektu spolupráce na popularizáciu, odbornú a súvisiacu činnosť v oblasti
astronómie a príbuzných vied na rok 2014**

V roku 2014 sa okrem tradičnej aktivity činnosť členov SAS pri SAV zameria na zvyšovanie záujmu mladých ľudí o astronómiu, na medzinárodnú spoluprácu pri ochrane pred svetelným znečistením a na lepšiu informovanosť členov spoločnosti, ako aj verejnosti prostredníctvom webovej stránky SAS pri SAV.

1. Odborná konferencia Terminologickej komisie SAS

Termín: október 2014

Miesto: Bratislava

Garant: RNDr. Eduard Pittich, DrSc., predseda Terminologickej komisie SAS pri SAV

Náklady požadované: 300,- €

Priorita: A

Cieľ: Neperiodické stretnutie členov SAS pri SAV, vypracovanie a zhrnutie nových termínov z oblasti astronómie a astrofyziky a ich publikovanie v časopise Kultúra slova. Príprava nového rozšíreného vydania publikácie „Astronomická terminológia“, ktorá pokrýva všetky heslá vypracované Terminologickou komisiou za celé obdobie jej činnosti. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

2. Bezovec 2014 - stretnutie pozorovateľov premenných hviezd z radov mládeže a profesionálnych astronómov

Termín: 6. - 8. jún 2014

Miesto: Bezovec

Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., predseda Stelárnej sekcie SAS

Náklady požadované: 290,- €

Priorita: A

Cieľ: Stretnutia na Bezovci majú už vyše 50 ročnú tradíciu a patria k popredným akciám SAS. Tradične umožňujú výmenu skúseností medzi profesionálnymi astronómami a záujemcami o pozorovanie premenných hviezd z radov študentov a mládeže aktívne pracujúcej v astronomických krúžkoch v rámci celého Slovenska. Tohto roku bude úlohou prizvať aj hostí a profesionálov zo zahraničia. Predpokladaný počet účastníkov: 45

3. Astronomická olympiáda

Termín: jún až august 2014

Miesto: Žiar nad Hronom – celoslovenské finále, miesto konania medzinárodnej astronomickej olympiády v roku 2014 bude Suceava, Rumunsko v dňoch 1. – 10. 8. 2014

Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., predseda Astronomickej olympiády na Slovensku

Náklady požadované: 700,- €

Priorita: A

Cieľ: Vyhľadávanie a vzdelávanie talentovanej mládeže na celom Slovensku, zorganizovanie súťaže pre žiakov základných a študentov stredných škôl, príprava celoslovenského finále, výber a účasť slovenskej výpravy na medzinárodnej olympiáde z Astronómie a astrofyziky. V minulých rokoch sa naši študenti umiestnili na popredných medailových pozíciách v rámci celosvetovej súťaže. Jeden z našich olympionikov je uvedený vo Wikipédii ako jeden z dvoch študentov na svete, ktorí získali 3 a viac zlatých medailí.

4. **S ďalekohľadom na cestách**

Termín: 10 podujatí počas celého roka 2014

Miesto: mestá a obce východného Slovenska

Garant: RNDr. Rudolf Gális, PhD., tajomník Stelárnej sekcie SAS

Náklady požadované: 350,- €

Priorita: A

Cieľ: Hlavným cieľom projektu „S ďalekohľadom na cestách“ je prebudiť záujem mladých ľudí o astronómiu a ponúknuť im možnosť zaujímavo stráviť svoj voľný čas prostredníctvom jednoduchého a zároveň pôsobivého experimentu – pozorovania vesmírnych objektov pomocou astronomických ďalekohľadov. Pozorovania hviezdnej oblohy budú uskutočňované priamo u záujemcov, teda na ZŠ a SŠ, v mestách ale aj v odľahlých obciach východného Slovenska. Predpokladaný počet účastníkov podujatí: 500

5. **Pozorovateľská expedícia pre mládež**

Termín: august 2014

Miesto: Mníšek nad Hnilcom

Garant: RNDr. Rudolf Gális, PhD. a Ing. Peter Kaňuk, Stelárna sekcia SAS

Náklady požadované: 130,- €

Priorita: A

Cieľ: Pozorovateľské expedície, ktoré organizujú členovia SAS pri SAV v spolupráci s CVČ DOMINO a Prírodovedeckou fakultou UPJŠ v Košiciach majú dlhoročnú tradíciu. Expedícia je pre mladých pozorovateľov nočnej oblohy z radov astronomických krúžkov, ako aj študentov odboru Astronómia a astrofyzika. Hlavnou náplňou expedície bude pozorovanie aktívnych meteorických rojov a astrofotografia.

6. **XXII. celoslovenský slnečný seminár s medzinárodnou účasťou**

Termín: 26. – 30. mája 2014

Miesto: Hotel Arman, Nižná nad Oravou

Garant: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc.

Náklady požadované: 230,- €

Priorita: A

Cieľ: Počas seminára bude prezentovaný súčasný stav a tiež nové výsledky výskumu vo vybraných oblastiach slnečnej fyziky (slnečná aktivita, fyzikálne javy v slnečnej atmosfére, úplné zatmenia Slnka, atď.), geofyziky, ako aj kozmického počasia a vzťahov Slnko – Zem. Samostatný priestor bude venovaný prezentácii prác študentov a doktorandov univerzitných a akademických pracovísk a výsledkov odbornej a popularizačnej práce hviezdárni v SR a ČR. Z referátov prednesených počas seminára bude vydaný zborník referátov v elektronickej forme na CD. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov seminára a prípravu zborníka referátov. Predpokladaný počet účastníkov: 50

7. **Medzinárodná konferencia o výskume premenných hviezd KOLOS 2014**

Termín: december 2014

Miesto: Astronomické observatórium a planetárium na Kolonickom sedle, Stakčín

Garant: RNDr. Igor Kudzej, CSc.

Náklady požadované: 250,- €

Priorita: A

Cieľ: Medzinárodná konferencia venovaná problematike výskumu premenných hviezd, astronomickým pozorovaniam na observatóriu Kolonické sedlo, ako aj problematike svetelného znečistenia. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou konferencie, ako aj na uhradenie cestovných nákladov pre členov SAS pri SAV, ktorí sa aktívne zúčastnia na konferencii a prednesú príspevky o zapojení sa SAS pri SAV do výskumu premenných hviezd a riešenia problematiky svetelného znečistenia na Slovensku. Predpokladaný počet účastníkov: 30

8. **Praktikum pre pozorovateľov zákrytov hviezd Mesiacom a planétkami**

Termín: august 2014

Miesto: Slovenská republika

Garant: Mgr. Stanislav Kaniansky, Sekcia zákrytov a zatmení SAS

Náklady požadované: 100,- €

Priorita: A

Cieľ: Stretnutie pozorovateľov z radov amatérov a profesionálov. Uskutočnenie pozorovania

predpovedaného úkazu. Prezentácia odborných výsledkov a tvorba spoločných projektov. Podujatie sa uskutoční v spolupráci s Kysuckou hviezdárňou, Hviezdárňou v Rimavskej Sobote, Krajskou hviezdárňou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hviezdárňou v Banskej Bystrici. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov účastníkov.

9. **Praktikum pre členov Sekcie Astronomickej fotografie**

Termín: apríl – máj 2014, október - november 2014

Miesto: Slovenská republika

Garant: Ing. Peter Delinčák, RNDr. Ján Mäsiar, Sekcia astronomickej fotografie

Náklady požadované: 100,- €

Priorita: A

Cieľ: Dve sústreďenia členov sekcie a fotografov z radov amatérov a profesionálov. Praktické fotografické pozorovania. Workshop - spracovanie digitálnej fotografie. Podujatia sa uskutočnia v spolupráci s Kysuckou hviezdárňou, Krajskou hviezdárňou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hviezdárňou v Banskej Bystrici. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov účastníkov.

10. **Astrofilm**

Termín: október 2014

Miesto: Piešťany

Garant: Mgr. Marián Vidovenec, SÚH Hurbanovo

Náklady požadované: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Na už 8. ročníku tohto zaujímavého podujatia, ktoré si za dobu svojej existencie získalo celý rad priaznivcov všetkých vekových kategórií, budú prezentované nielen filmy s astronomickou tematikou, ale na jeho programe sa aktívne zúčastnia aj mnohí členovia SAS.

11. **Odborno-pozorovacie dni v PTO a BOTO**

Termín: apríl – september 2014, 3 – 4 dvojdnové podujatia

Miesto: územie Parku tmavej oblohy Poloniny (SR) a Beskydskej oblasti tmavej oblohy (ČR)

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Peter Begeni, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady požadované: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Organizácia podujatí: dni otvorených dverí v Parku tmavej oblohy Poloniny (SR) a Beskydskej oblasti tmavej oblohy (ČR), Noc výskumníkov, atď., na ktorých budú prezentované prednášky o svetelnom znečistení, ako aj výsledky práce Sekcie ochrany pred svetelným znečistením SAS pri SAV. Tiež budú prevádzané pravidelné merania svetelného znečistenia v uvedených parkoch tmavej oblohy.

12. **Meteorická expedícia 2014**

Termín: august 2014

Miesto: Tepličné, Klenovský Vepor

Garant: Mgr. Peter Zimnikoval, Mgr. Stanislav Kaniansky

Náklady požadované: 100,- €

Priorita: B

Cieľ: Pozorovanie letných meteorických rojov podľa metodiky IMO. Pozorovanie pomocou špeciálnych videokamier a spektrálnych kamier. Budovanie databázy v rámci projektu CEMeNt (Central Europe Meteor Network). Expedícia je otvorená pre pracovníkov hviezdární, členov astronomických združení, mládež a ostatných záujemcov. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov účastníkov.

13. **Seminár astronómie pre pedagógov v rámci Konferencie učiteľov fyziky ZŠ a SŠ - Šoltésove dni**

Termín: jeseň 2014

Miesto: Bratislava

Garant: RNDr. Leoš Kornoš, CSc.

Náklady požadované: 90,- €

Priorita: B

Cieľ: Prehĺbovanie znalostí z astronómie a oboznamovanie učiteľov fyziky s najnovšími výsledkami astronomického výskumu. V rámci seminára sa uskutoční exkurzia na Astronomickom a geofyzikálnom observatóriu FMFI UK v Modre, v prípade priaznivého počasia spojená s ukážkou pozorovania nočnej oblohy. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou seminára.

14. Festival fyziky

Termín: 27. – 30. apríla 2014

Miesto: Smolenice

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady požadované: 50,- €

Priorita: B

Cieľ: Aktívna účasť na celoslovenskej konferencii s medzinárodnou účasťou Festival fyziky – Tvorivý učiteľ fyziky. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s úhradou účastníckeho poplatku.

15. Medzinárodná fotosúťaž Svietme si na cestu...nie na hviezdy 2014

Termín: január - november 2014

Miesto: Rimavská Sobota

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady požadované: 160,- €

Priorita: B

Cieľ: 4. ročník medzinárodnej fotografickej súťaže zameranej na problematiku svetelného znečistenia. V roku 2013 sa súťaže zúčastnilo 39 autorov so 162 fotografiami.

16. Edičná činnosť SAS pri SAV

Termín: počas celého roka 2014

Náklady požadované: 620,- €

Priorita: A

Cieľ: Vydanie odborných a informačných materiálov pre členov SAS a odbornú verejnosť.

a) *Meteorické správy Vol. 35*

Garant: prof. RNDr. Vladimír Porubčan, DrSc., Mgr. Peter Zimnikoval, január- február 2014, Hvezdáreň v Banskej Bystrici, 100 ks.

Náklady požadované: 170,-€

b) *Astronomický cirkulár SAS - časť SLNKO*

Garant: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc., SÚH Hurbanovo,

Náklady požadované: 0,- €

c) *Park tmavej oblohy Poloniny*

Garant: RNDr. Peter Begeni, RNDr. Pavol Rapavý

Cieľ: Umiestnenie informačno-propagačnej tabule pri Vodárenskej nádrži Starina (vstupná tabuľa do Parku tmavej oblohy Poloniny) a zhotovenie modelu meteoritu Kňahyňa a loga PTOPI, ktoré budú umiestnené pri vstupe do Parku tmavej oblohy Poloniny.

Náklady požadované: 150,-€

d) *Fotodokumentácia, tlač a distribúcia propagačných materiálov k problematike svetelného znečistenia*

Garant: RNDr. Pavol Rapavý

Cieľ: Distribúcia už vydaných materiálov (brožúrka, plagát, skladačky) zameraných na propagáciu problematiky svetelného znečistenia (poštovné) a tlač nových nízkonákladových propagačných materiálov. Spolufinancovanie tlače zabezpečovanej inými organizáciami.

Náklady požadované: 100,-€

e) *Hodina Zeme*

Garant: Jaroslav Merc

Cieľ: Realizácia a koordinácia „Hodiny Zeme v SR“, propagácia, informačné materiály, zapojenie SR do podujatia v roku 2014, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.

Náklady požadované: 0,-€

f) *Globe at Night*

Garant: Jaroslav Merc

Cieľ: Realizácia a koordinácia projektu „Globe at Night“, zapojenie Slovenskej republiky do podujatia v roku 2014, vydanie propagačného materiálu k tomuto projektu, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.

Náklady požadované: 0,-€

g) *How many stars ...?*

Garant: René Novýsedlák

Cieľ: Zapojenie Slovenska do projektu „How many stars ..?“, propagácia projektu, aktualizácia internetovej stránky projektu <http://svetelneznecistenie.sk/stars/>.

Náklady požadované: 0,-€

h) *Propagácia Parku tmavej oblohy Poloniny a Beskydskej oblasti tmavej oblohy*

Garant: Ing. Pavol Ďuriš

Cieľ: Propagácia Parku tmavej oblohy Poloniny a Beskydskej oblasti tmavej oblohy v tlačných médiách, aktualizácia internetovej stránky <http://poloniny.svetelneznecistenie.sk>.

Náklady požadované: 0,-€

i) *Aktualizácia stránok o problematike svetelného znečistenia*

Garant: René Novýsedlák

Cieľ: Propagácia problematiky svetelného znečistenia na stránkach <http://www.svetelneznecistenie.sk>.

Náklady na doménu a priestor hradí SZAA.

Náklady požadované: 0,-€

j) *Aktualizácia webovej stránky SAS*

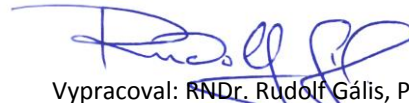
Garant: Mgr. Emil Kundra, PhD.

Cieľ: Skvalitnenie informácií pre členov SAS, ako aj pre širokú verejnosť. Finančné náklady sa použijú na softwarové ale aj hardwarové vybavenie a kvalitné fungovanie novej štruktúry stránky. Náklady na doménu a priestor hradí AsÚ SAV.

Náklady požadované: 200,-€

Celkové požadované náklady: 3870,-€

V Košiciach, 21. 1. 2014

Vypracoval: RNDr. Rudolf Gális, PhD.

Vedecký tajomník SAS pri SAV

Pripomienkovali a overili: L. Hric a E. Kundra